

Hr. Soks rejse til Zimbabwe

Børn i Danmark lærer om børn
i Zimbabwe

Indholdsfortegnelse

1.	Indledning.....	side 3
2.	Vi møder Silje.....	side 4-6
3.	Hr. Sok møder Tendai	side 7-9
4.	Tendai fortæller om HOPE.....	side 10
5.	Tendai og Hr. Sok møder Cynthia.....	side 11-12
6.	Hr. Sok er med Tendai i skole.....	side 13-17
7.	En eftermiddag i HOPE klubben.....	side 18-20
8.	Hr. Sok møder Meggie.....	side 21
9.	Mbare Musika markedet i Harare	side 22-25
10.	På tur til Kotwa	side 26-29
11.	Silje møder Hr. Soks venner	side 30-31
12.	Lær om børnene fra Zimbabwe	side 32-40
13.	Tendais mini-ordbog	side 41
14.	Få alle børn i skole	side 42
15.	De 8 2015 mål.....	side 43
16.	Genbrug hjælper også mennesker	side 44-45
17.	Tillægsopgaver og oplysninger	side 46-47

Ved du hvor Danmark og Zimbabwe ligger?

Bogen er udarbejdet i forbindelse med Ulandshjælp fra Folk til Folk – Humana People to Peoples skoleprojekt " Børn i Danmark lærer om børn i Zimbabwe". Projektet er støttet af CISUs oplysningspulje og EU.

Tekst og opsætning UFF-Humana i samarbejde med HOPE, Harare, Zimbabwe
Illustrationer og opsætning: Ina Bach Lindsman og Ngondoma Cosmos

Kontaktperson: Else Hanne Henriksen,
Daglig leder,
UFF-Humana,
Ndr. Strandvej 119A,
3150 Hellebæk.
23 34 42 98,
elsehanne@uff.dk

UFF
HUMANA
PEOPLE TO PEOPLE

1. Indledning

Hej!

Nu skal du møde Silje og hendes venner i Zimbabwe.

I bogen møder du også Hr. Sok. Nogle gange vil du opleve, at Hr. Sok har fået lange hareører på, det er, når han skal forklare noget. I Zimbabwe er haren nemlig det dyr, som man siger er meget klog.

Det er ligesom, at vi i Danmark siger, at uflen er et klogt dyr. Bagerst i bogen kan du lære mere om Zimbabwe og også være med til at spille små teaterstykker med sokkedukker.

2. Silje mister en sok

Her er Silje.

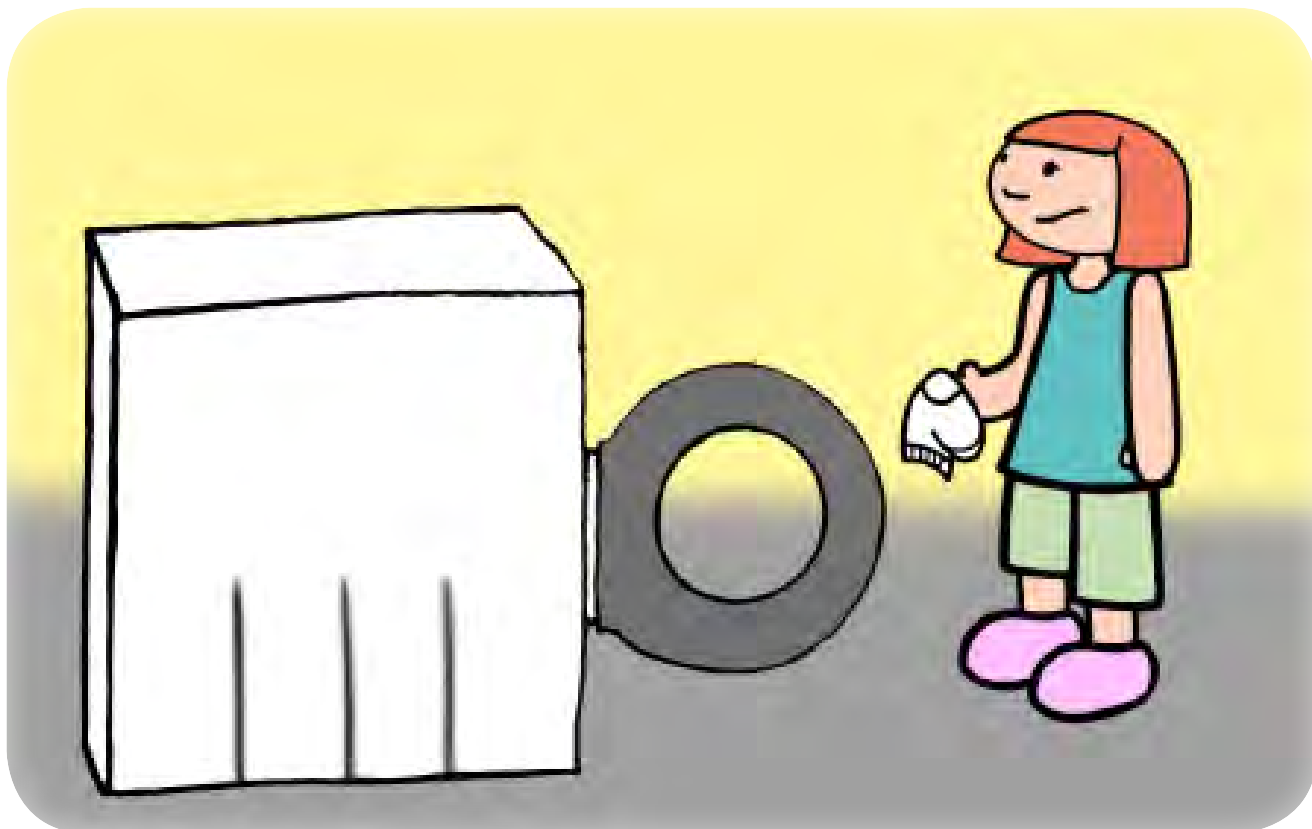
Hun er 5 år – "Næsten 6 år", retter Silje. Silje er lige startet i børnehaveklasse.

I dag er det søndag, og så har Silje fri. Det er dejligt at have fri, så kan man lege hele dagen.

Men det er også dejligt at være i skole, så kan man være sammen med sine venner og lære nye ting.

Siljes bedste venner hedder Maria og Viktor.

De har været på besøg i dag, men nu er det eftermiddag, og Silje hjælper far med at vaske tøj. Vaskemaskinen snurrer og snurrer – Silje synes, det ser sjovt ud, lidt som en karrusel i Tivoli. "Tror du, tøjet bliver rundtosset af at blive vasket?", spørger Silje far, men det har far ikke tænkt over.

Da vaskemaskinen stopper, hjælper Silje far med at hænge vasketøj op.

Men hov, hvad er nu det – Siljes ene sok mangler. Og det er hendes yndlings sok.

Silje kigger bebrejdede på far. "Far, hvor er min sok, her er kun én sok?".

"Måske gemmer den sig i noget af det andet tøj", siger far og kigger alt vasketøjet igennem. Der er godt nok meget tøj, men ingen sok.

"Jeg tror, vaskemaskinen har spist den", siger far til sidst. Det kan Silje ikke forstå, hvordan kan en vaskemaskine spise en sok?" Men nu skal far op og se nyheder, og så må sokken vente.

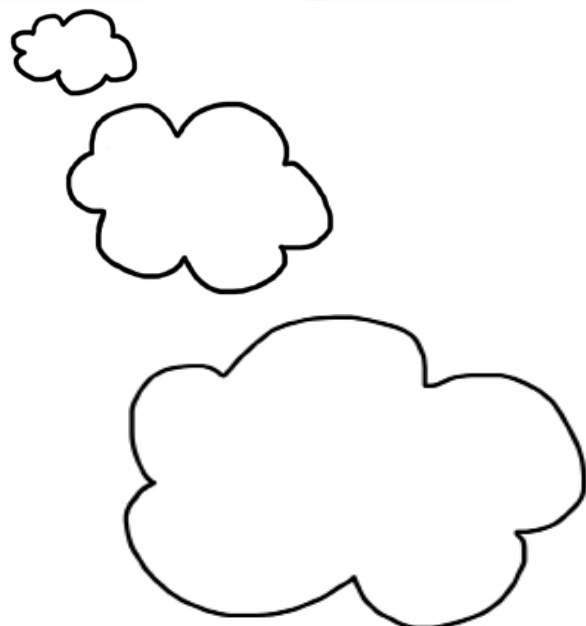
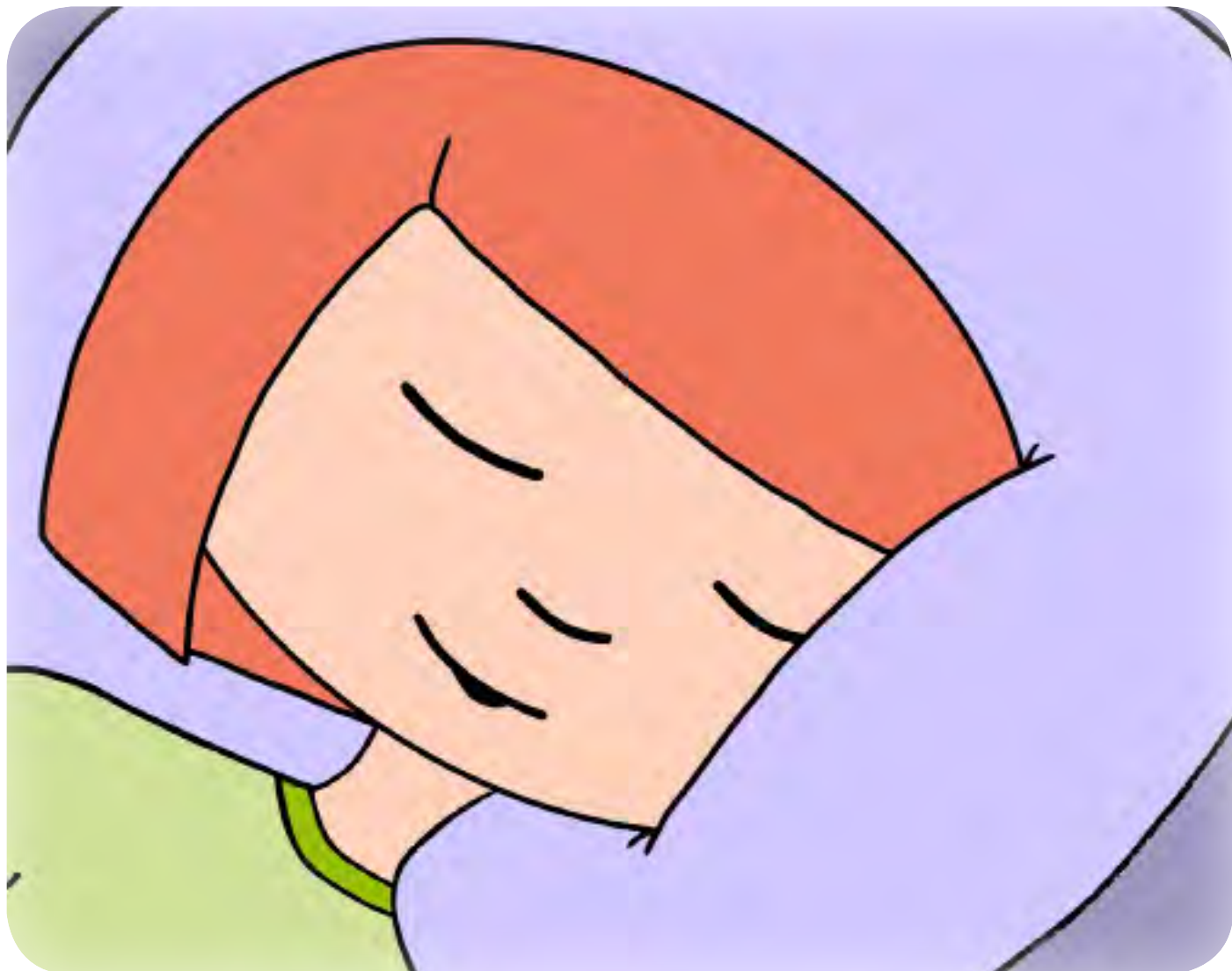
I nyhederne viser de noget om Zimbabwe. Nyhedsoplæseren taler med en læge, der står ved en lokal sundhedsklinik i Mabvuku i Harare. Lægen fortæller, at nu er der ikke så mange mennesker, der udvikler sygdommen AIDS, der findes nemlig en medicin, så de ikke bliver syge.

Mens lægen snakker, kan Silje se en pige der står i baggrunden. Hun ser sød ud. Det ser ud som om, at pigen vinker til hende. "Gad vide, om det er mig hun vinker til", tænker Silje og skal lige til at spørge far, men så skifter tv-billedet, og man ser billeder fra HOPE klubber i Zimbabwe og far slukker fordi der er aftensmad.

Ved aftensmaden fortæller Silje mor, at vaskemaskinen har spist hendes sok. Mor griner og siger, at det er noget, man siger, når man ikke kan finde den ene sok, Silje synes, det er underligt.

Da Silje skal i seng, kan hun ikke lade være med at tænke på, hvor sokken er blevet af. Er det virkelig vaskemaskinen, der har spist sokken?"
Gad vide, om sokken så ligger nede i vaskemaskinens mave sammen med en masse andre sokker? Hvad mon sokkerne så laver? Er de på ferie eller i skole?
Og hvad med hende pigen i tv, vinkede hun til mig? Og skal hun også i skole i morgen?", mumler Silje for sig selv.
Silje tænker og tænker og da hun endelig falder i søvn, drømmer hun...

2. Hr. Sok møder Tendai

Det er godt nok varmt. "Gad vide hvor jeg er?", tænker Siljes sok. Sokken hopper lidt rundt – og tjoov så falder den. "Av", råber sokken, der er landet på jorden.

"Av, av, av", snøfter sokken for sig selv, lidt ked af at der ikke er nogen, der hjælper den.

I det samme kan sokken høre, at der kommer nogen gående.

"Jeg synes nok, jeg hørte noget", siger en pigestemme.

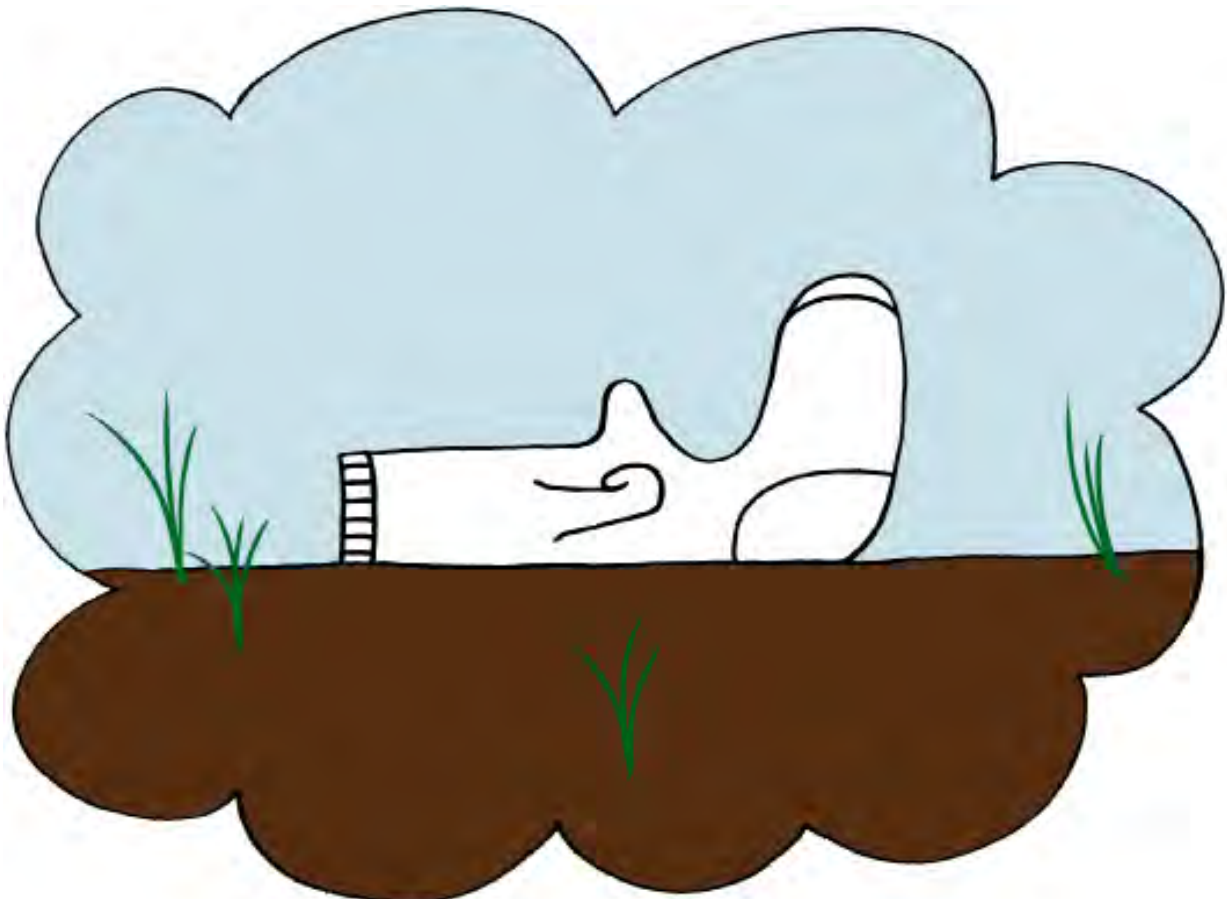
Sokken spørger, om det er Silje – "Nej, jeg hedder Tendai, Tendai Date. Nu skal jeg hjælpe dig", siger Tendai og samler sokken op (læs om Tendai på side 33).

Tendai tager sokken med hen til sit bord. "Hvor er jeg henne?" spørger sokken, da Tendai har sat den på en blød pude. "Du er i en HOPE syklub i Mabvuku. "Øh", siger sokken og ligner et stort spørgsmålstegn – "hvor er det? " "i Harare, hovedstaden i Zimbabwe " siger Tendai "NØØØØJ, det er jo i Afrika ", udbryder sokken og glemmer helt at have ondt af sig selv. "Gid jeg kunne se noget – jeg vil så gerne se en løve! "

Tendai griner. "Nu skal jeg finde dig et par knapper, så du kan se – men her er altså ingen løver i systuen", griner hun, mens hun finder et par fine knapper.

Tendai tager sokken op " det gør nok lidt ondt", siger hun og syr så de to knapper fast.

"WAUH, WUHU – tjulla hop –nøj – jeg kan se! ", skriger sokken og spæner hen ad sybordet. Det er lige før, den falder ned igen, men Tendai når at stoppe den. "Du må hellere slappe lidt af, ellers kommer du til skade". Tendai er lige ved at komme til at grine igen. Sokken sætter sig ned på puden igen. Efter at have siddet lidt, udbryder sokken: "Nu vil jeg hedde Hr. Sok". Nu kan Tendai ikke lade være med at grine højt "Okay, så hedder du Hr. Sok", siger hun hikkende af grin.

Da Tendai er holdt lidt op med at grine, spørger Hr. Sok hende "Bor du her?". "Nej, det her er en systue, som jeg kommer i. Kvinderne her har lært mig at sy. Det er jeg glad for. Jeg kan sy alt muligt – nu skal du se noget af det, jeg har syet", siger Tendai og tager en lille kasse frem. I kassen er der mange fine ting. Tendai finder en dukke frem. "Det her er min yndlingsdukke, den hedder Mary". Hr. Sok hilser på dukken.

"Systuen har også hjulpet mig med at købe en skoleuniform", siger Tendai.

"En skoleuniform – hvad er det?", spørger Hr. Sok. "Det er noget tøj, som man skal have på, for at man må komme i skole. Så har alle børn på skolen nemlig ens tøj på. Mit tøj er blåt", forklarer Tendai og henter sin skoleuniform.

"Jeg har også en vinterskoleuniform" siger hun. "Vinter – jeg vidste slet ikke, at der er vinter i Zimbabwe", siger Hr. Sok og gyser ved tanken om dansk vinter og sne.

"Ja, når vi har vinter – så bliver det køligere om dagen og især om natten. Men vi har ikke sne" fortæller Tendai. Hr. Sok tænker, at sådan en vinter gad han godt have i Danmark.

"Hvor mange år er du?", spørger Hr. Sok. "Jeg er 12 år. Jeg er lige begyndt i femte klasse", svarer Tendai. Hr. Sok synes, at femte klasse lyder flot.

"Hvad lærer man i femte klasse?", spørger han.

"Åh vi lærer en masse ting", siger Tendai og begynder at nævne en masse fag, mens hun tæller på fingrene: "Jeg har naturfag, historie, matematik, engelsk, Shona, sport og ... " Hr. Sok afbryder Tendai – "hvad er Shona?". "Det er det sprog, jeg taler.

I Zimbabwe er det officielle sprog engelsk, men de fleste taler også deres modersmål, som tit er enten Shona eller Ndebele.

Efter at have tænkt lidt spørger Hr. Sok: "Hvis du ikke bor her, hvor bor du så?". "Jeg bor hos min bedstemor", svarer Tendai". Hvor bor din mor og far så", vil Hr. Sok gerne vide. " Jeg har ikke nogen forældre, dem har jeg mistet, da jeg var lille. Så nu bor jeg hos min bedstemor. Hun er meget sød, selvom hun er lidt gammel". Åh, det er jeg ked af", siger Hr. sok. "Det er ok, det vidste du jo ikke. Min mor og far sidder på en sky og passer på mig – og hernede passer bedstemor og kvinderne i HOPE syklubben på mig", siger Tendai og kigger ud på himlen.

Et lands officielle sprog er det sprog, man har bestemt at man taler i landet.

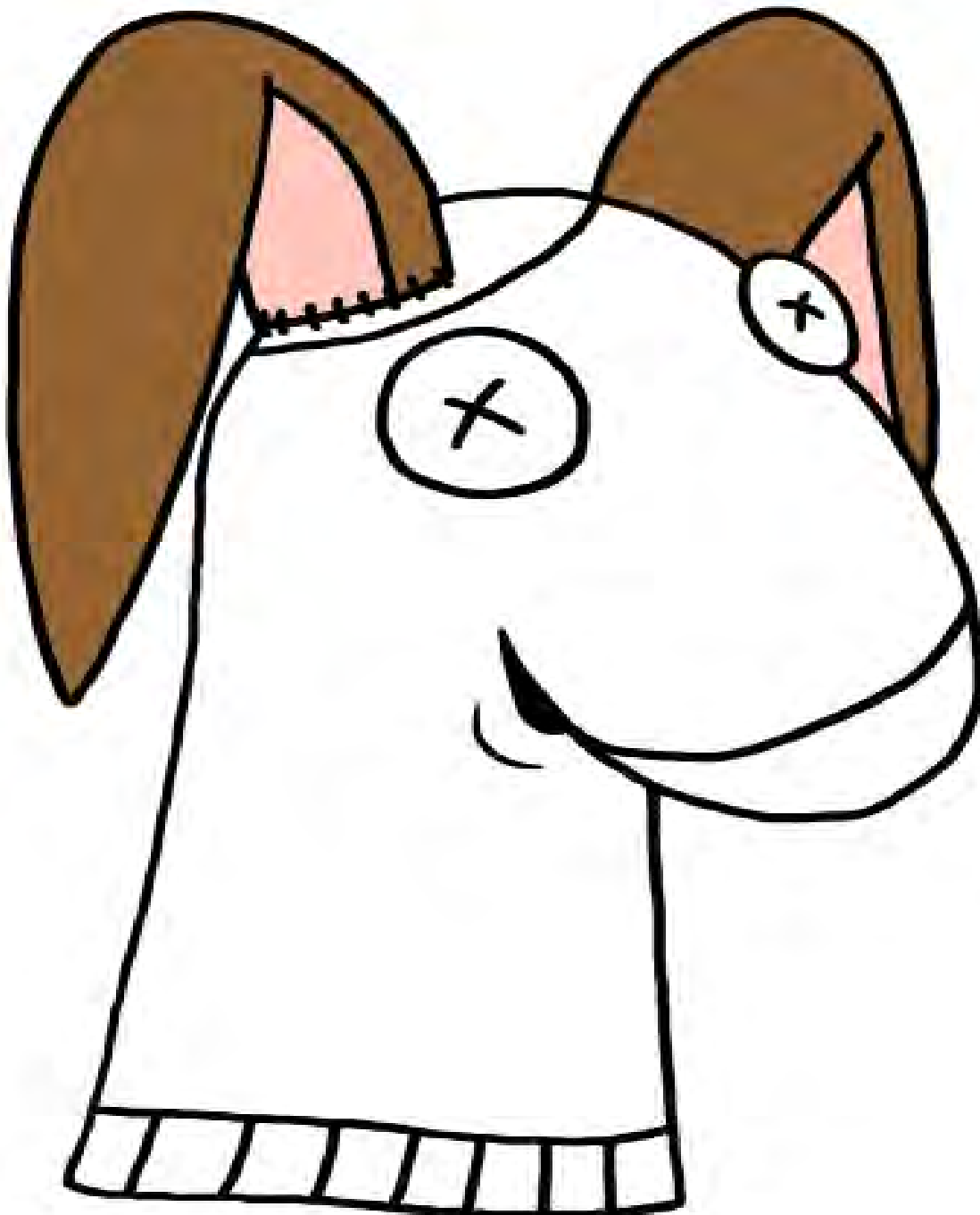
Det betyder, at landets vigtige dokumenter skal skrives på det sprog – så som love og regler og at man skal have undervisning på det sprog.

I Zimbabwe får børn i de mindste klasser på landet undervisning både på deres modersmål og på engelsk. Men fra 2 - 3 klasse undervises de kun på engelsk.

I Danmark er det officielle sprog dansk. Der er tales 16 sprog i Zimbabwe, men de mest udbredte er Engelsk, Shona og Ndebele.

Modersmål – er det sprog man først lærer og som man er vokset op med at tale. Det er det sprog, du har lært af dine forældre.

Hvad er dit modersmål?

4. Tendai fortæller om HOPE

"Hvad er HOPE?", spørger HR. Sok. "HOPE er et projekt, der hjælper børn og voksne der er syge eller har brug for hjælp til at komme i skole eller til at finde et arbejde, så de kan tjene penge til mad til sig selv og sin familie.

"Er du syg?", spørger Hr. Sok. "Nej", siger Tendai, "Jeg fejler ikke noget".

"Men hvad hjælper HOPE så dig med?", spørger HR. Sok – og er lige ved at blive lidt flov over alle de spørgsmål, han stiller.

"HOPE hjælper mig, så jeg kan komme i skole. Min bedstemor kan ikke arbejde så meget, så der er ikke penge til at betale mine skolepenge og min skoleuniform.

Kvinderne i HOPEs syklub hjælper med at betale. De syr ting, de sælger og så tjener de penge, så de kan hjælpe mig og andre børn, der har brug for hjælp og som er med syklubben".

5. Tendai og Hr. Sok møder Cynthia

En lille pige kommer pludselig løbende ind – "TENDAI, TENDAI vi mangler en målmand. Altså en målvinde. Altså en, der skal stå på mål. Vi spiller fodbold", råber den lille pige forpustet. Hun stopper og ser med undren på Hr. Sok.

"Hr. Sok til Deres tjeneste", siger Hr. Sok og bukker. Den lille piges ansigt flækker i et stort smil. "Jeg hedder Cynthia Saint", siger Cynthia og hun bukker også, mens hun spørger: "Vil I spille fodbold?" (læs om Cynthia på side 34).

Hr. Sok og Tendai går med Cynthia ud. Der står en masse andre børn og et par voksne og er klar til at spille fodbold. Tendai går hen til det tomme mål. Kampen går i gang. Cynthia scorer 1 mål – og deres hold vinder 3-2.

Efter kampen sætter Tendai, Cynthia og Hr. Sok sig under et mangotræ. "Jeg elsker at spille fodbold", siger Cynthia tilfreds med kampens resultat. "Pigefodbold er bare min yndlings sport", forsætter hun. Hr. Sok spørger, om Cynthia tit kommer i syklubben. "Kun nogle gange. Men jeg kan godt lide at være med. Så leger jeg med de andre børn

"Går du også i skole?" spørger Hr. Sok.

"Ja, jeg er lige begyndt i skole", siger Cynthia. "Men jeg kan bedre lide at lege gemmeleg". Cynthia er tydeligvis ikke imponeret over skolen.

"Kan du da ikke lide at gå i skole?", spørger Hr. Sok. "Jo, det er bare nogle gange lidt kedeligt. Jeg kan godt lide at lege. Men jeg kan også godt lide, når vi har religion.

Jeg ved også godt, at jeg skal gå i skole, for jeg vil gerne være læge, når jeg bliver stor", siger Cynthia "Jeg tror, du bliver en god læge", siger Hr. Sok og smiler til Cynthia. "Tak", siger Cynthia genert og smiler tilbage.

Om aftenen, da de kommer hjem til Tendais bedstemor, er Hr. Sok og Tendai begge meget trætte. Tendai gaber, mens hun hjælper bedstemor med at lave aftensmad. Da de har spist, går de i seng. Selvom Hr. Sok glæder sig til at komme med i skole, falder de begge to hurtigt i søvn.

6. Hr. Sok og Tendai er i skole

Tidligt næste morgen vækker Tendai Hr. Sok. "Vi skal op nu. Vi skal have morgenmad, før vi skal i skole", siger hun.

Hr. Sok sætter sig op. "Min mave knurrer som en vild tiger eller måske mere som en vild løve, så sulten er jeg – hvad skal vi have til morgenmad?", spørger han.

"Sadza og te", siger Tendai "Hvad er sadza?", spørger Hr. Sok. "Det er grød – i dag er det lavet på majs", siger Tendai og peger over på bedstemor, der står ved husets lille ildsted. Hr. Sok synes sadza minder om Siljes havregrød. "Så er vi klar til at gå i skole", siger Tendai, da de har spist.

Skolen ligger næsten 1 km væk, og det tager ca. 20 minutter at gå derhen. Der er mange andre børn på vejen, der også skal i skole. Hr. Sok kommer til at tænke på, hvordan Silje plejer at komme i skole – men Hr. Sok ved det ikke, for når Hr. Sok har været med Silje i skole, har Hr. Sok ikke kunne se noget, men kun kunne lugte hendes sko.

Henne i skolen er der allerede mange børn. De står og snakker og leger, inden de skal ind i klasselokalet. Skolen begynder kl. 8. Inde i klassen er der en stor tavle og en masse borde. Alle eleverne har hver deres plads.

Tendai sætter sig på anden række, tæt ved et af vinduerne. Det er en god plads, da man også kan se, hvad der sker udenfor samtidig med, at man følger med i, hvad læreren siger.

De starter med at have engelsk. Hr. Sok kommer til at tænke på Silje. Gad vide hvad hun lærer i skolen? Måske skal hun også lære engelsk ligesom Tendai. Hr. Sok er helt optaget af at tænke på, hvad man lærer i en dansk skole og bliver lidt forskrækket, da Tendai spørger: "Vil du have en kop te og et stykke brød, vi har 10-pause nu?" .

Efter pausen har de naturfag og geografi. Læreren spørger, om der er nogle af børnene, der ved, hvad hovedstaden i Zimbabwe hedder.

Det ved alle børnene "Harare", siger de i kor. Så spørger læreren, hvad hovedstaden i Danmark hedder.

Hr. Sok hvisker til Tendai: "Pissst – den hedder København", og så rækker Tendai hånden op og svarer. "Tak", hvisker hun tilbage.

Bagefter spørger læreren, om der er nogen, der ved, hvor mange mennesker der bor i Zimbabwe, og hvor mange mennesker der bor i Danmark. Det kan Hr. Sok ikke hjælpe med. Læreren siger, at der bor næsten 14 millioner mennesker i Zimbabwe og næsten 6 millioner mennesker i Danmark. Lærerne når lige at spørge, om der er nogen, der kan nævne nogle forskelle og ligheder mellem Danmark og Zimbabwe, inden klokken ringer til frokostpause.

Kan du
nævne nogle forskelle og
ligheder mellem Danmark og Zim-
babwe?

Forskelle er ting, der ikke er ens – som når du
tager en rød og grøn sok på.

Ligheder er, når tingene er ens – altså når
du tager en rød og en rød sok på.

Kl. 13 er der frokostpause – og NØJ, det er varmt, Hr. Sok er lige ved at klaske sammen, så varmt er det.

"Vi går over i skyggen og sidder", siger Tendai, mens hun pakker deres frokost ud.

Det er sadza med grøntsager. Mens de spiser, kommer en høj, slank pige forbi.

"Angela – skal du i klubben i dag?", spørger Tendai. "Ja, men jeg kan kun blive og lave mine lektier. Jeg skal hjælpe min søster i dag", svarer Angela og kommer over og sætter sig ved siden af dem (læs om Angela på side 35).

Hr. Sok spørger, hvad Angela ellers plejer at lave i klubben. "Åh, sådan alt muligt – vi leger, dyrker sport og spiller teater – det er sjovt, jeg kan godt lide at være kreativ", svarer hun. Hr. Sok synes, det lyder som en sjov klub. "Hvad kan du bedst lide at lave i klubben?" vil han vide. "Jeg kan bedst lide at tegne og spille netbold. Jeg kan vise dig nogle af mine tegninger, når vi kommer over i klubben. Men det bedste ved klubben er, at alle kan være med", siger Angela. Hr. Sok spørger, hvad det betyder, at alle kan være med.

"Når vi leger i klubben, skal alle kunne være med til at lege. Nogle gange er det svært, fordi vi alle har forskellig baggrund. Måske er der nogen, der ikke kan lide at lege din yndlingsleg, men så skal man sørge for, at alle kan være med til noget, så der ikke er nogen, som ikke har nogen at lege med og derfor bliver kede af det", forklarer Angela. Det synes Hr. Sok lyder som en god idé. Det er ikke sjovt, hvis man ikke har nogen at lege med.

Angela går ikke i klasse med Tendai, så Hr. Sok spørger: "Hvad har du haft af timer?" "Jeg har haft matematik og engelsk", siger Angela og kommer til at gabe af varmen, men Hr. Sok tror, det er fordi, skolen er kedelig og spørger: "Kan du ikke lide at gå i skole?". "Jo, jeg kan godt lide at gå i skole – det er bare ikke så sjovt om morgenen. Specielt ikke om vinteren, så er det koldt om morgenen, når jeg skal gå". "Har du langt til skole?", spørger Hr. Sok. "Nej, jeg bor faktisk ret tæt på. Lige derovre", siger Angela og peger over mod sit hus. "Men jeg plejer at hente nogle af mine venner. Det er en længere tur. "

Angela kigger på sit ur. "Nu skal jeg have historie og geografi. Det er gode fag, så kan man lære om andre lande. Vi ses senere", siger hun og rejser sig. "Vi ses", siger både Tendai og Hr. Sok.

Mens de går ind til næste time, fortæller Tendai, at Angela også bor hos sin bedstemor, ligesom Tendai gør. Angelas bedstemor er 73 år, så hun er alt for gammel til at kunne arbejde særlig meget. Derfor er det Angelas søster, der sørger for at tjene penge til dem. Hr. Sok synes, det er godt, at Angela har en storesøster, men kan ikke helt lade være med at tænke på, hvem der hjælper Angelas søster.

Hr. Sok er kommet til at tænke spørgsmålet højt, så Tendai svarer: "HOPE hjælper hende med at få en bedre uddannelse. De hjælper også med Angelas skolepenge". Hr. Sok synes, at det er godt, at HOPE findes.

Hr. Sok når ikke at spørge Tendai om mere, for nu er de kommet ind i klassen, pausen er helt slut, og de skal have de sidste timer. Det er matematik og historie. Og da klokken bliver 16, og skolen er slut, har Hr. Sok glemt sine spørgsmål. "Nu skal vi over i klubben", siger Tendai, mens hun samler sine bøger sammen.

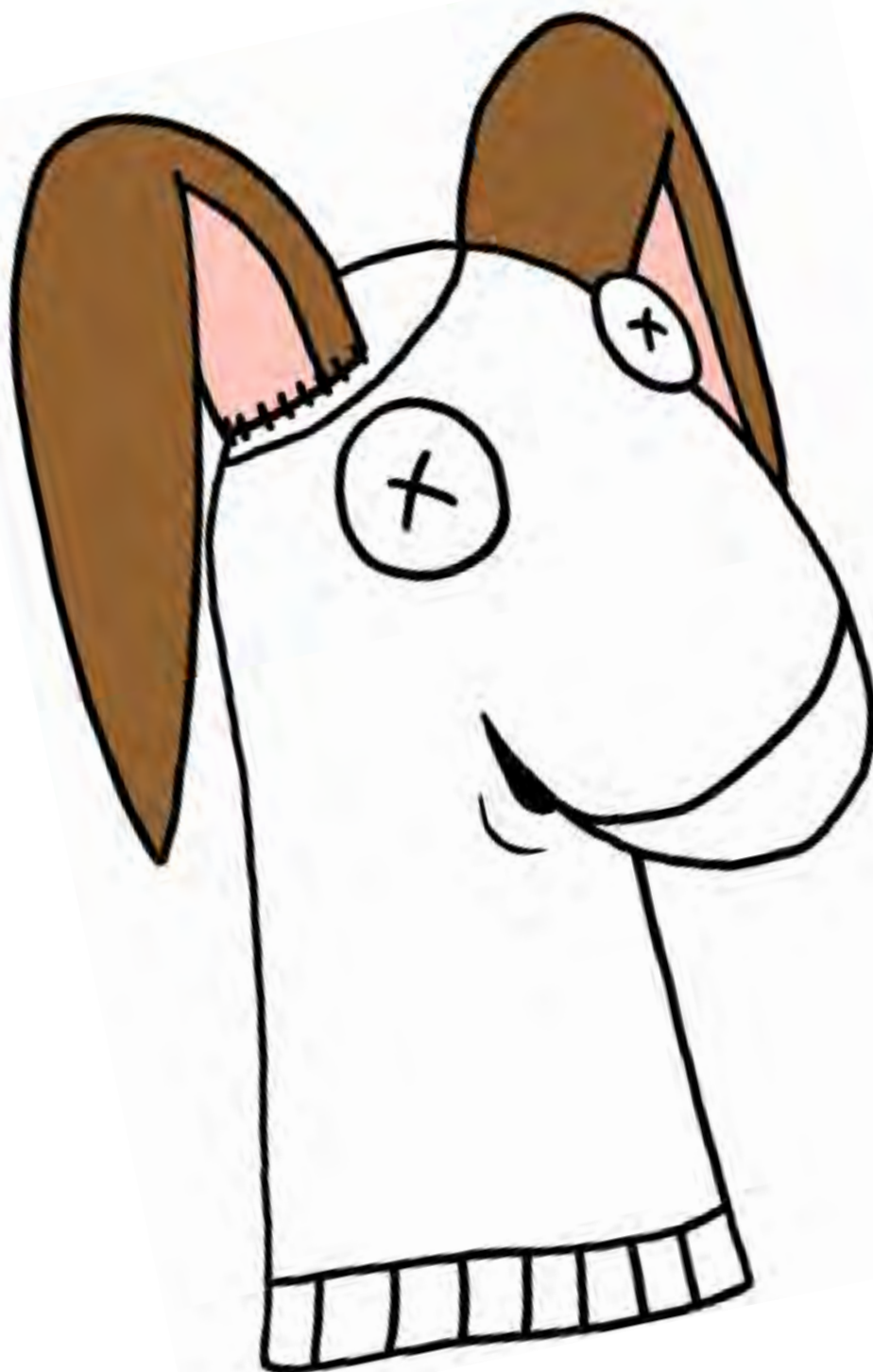
"Har du mange lektier for?", spørger Hr. Sok, mens de går over til klubben "Nej, heldigvis ikke", svarer Tendai.

I Zimbabwe passer alle i familien på hinanden.

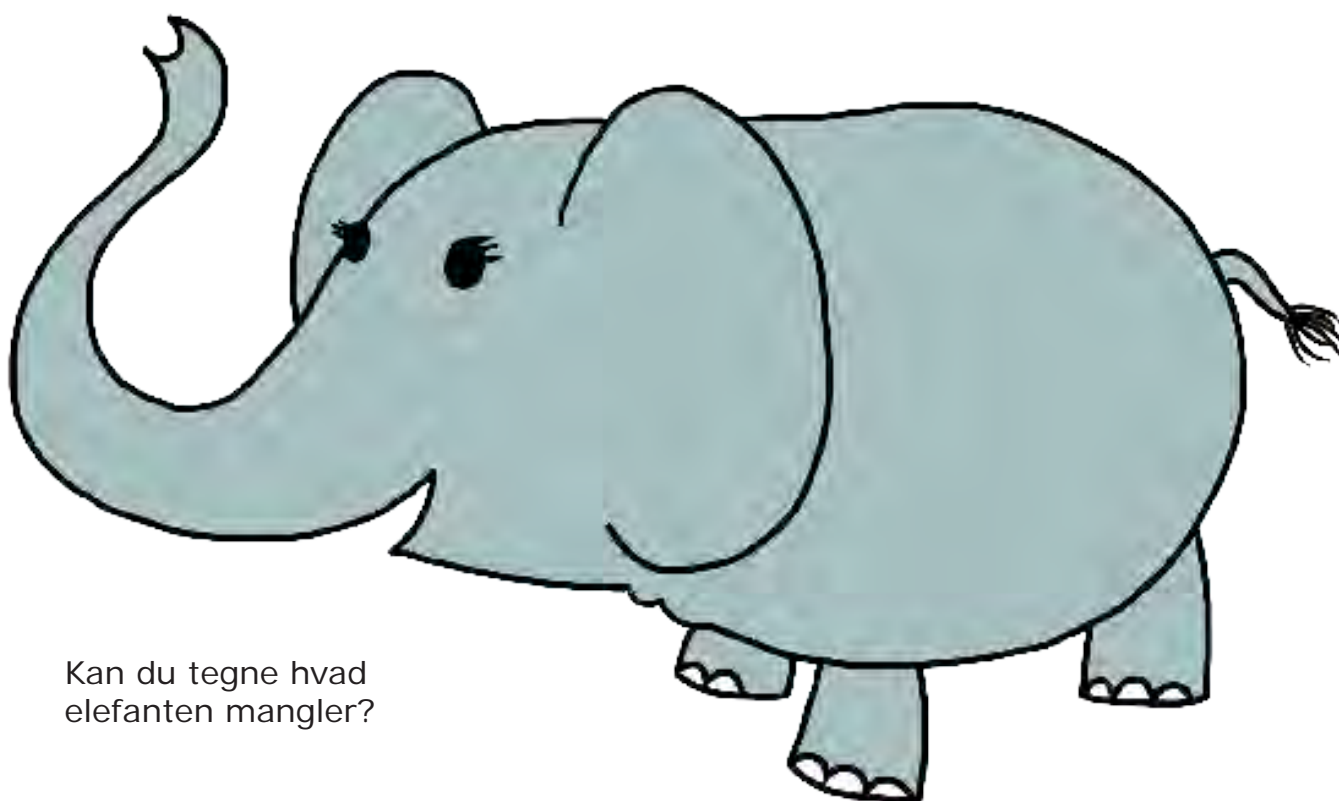
Det betyder, at din moster og onkel også kan være en slags forældre for dig, ligesom at dine bedsteforældre også hjælper med at passe dig.

7. En dag i HOPE klubben

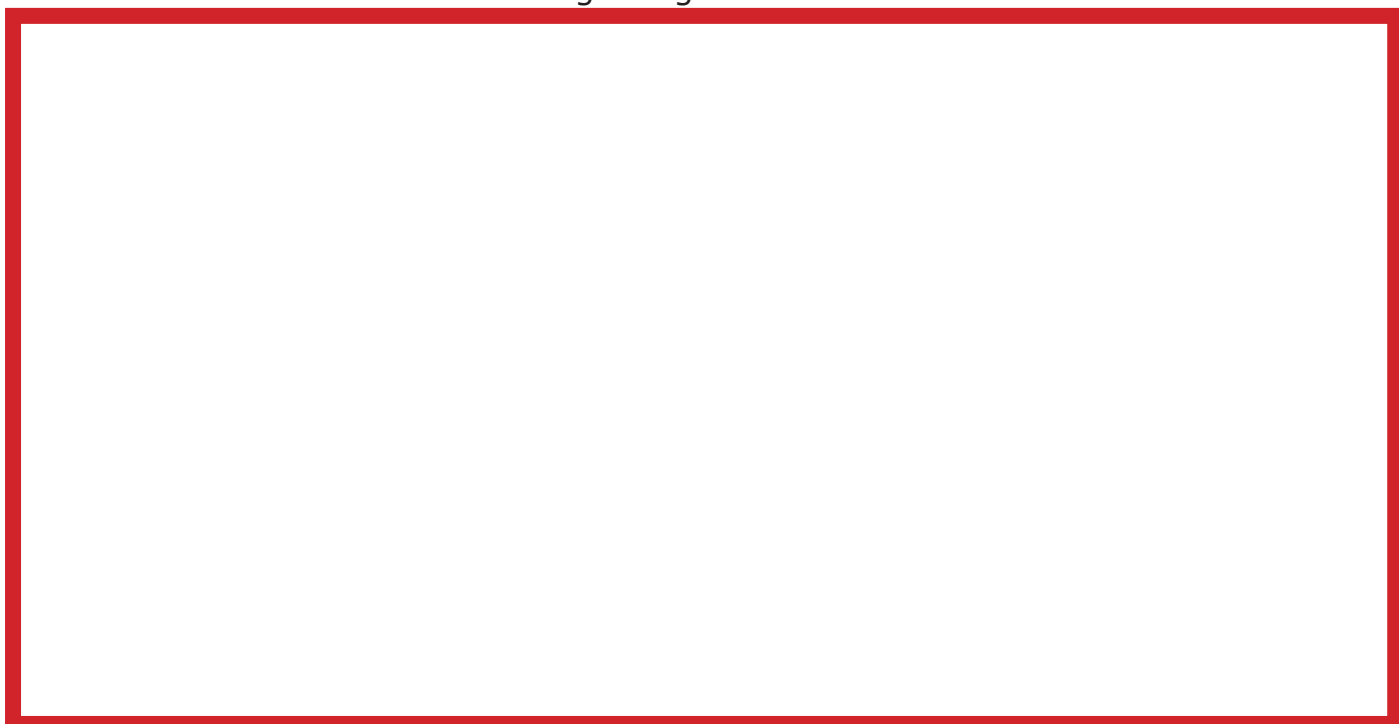
Ovre i klubben viser Angela, som lovet, Hr. Sok en af hendes tegninger. Det er en tegning af en stor elefant med en rød og hvid ramme om. Det er en flot elefant, synes Hr. Sok, og vil spørge Angela, om hun kan tegne en løve.

Men Angela og Tendai skal lave lektier. Det er vigtigt at lave lektier, det ved Hr. Sok godt – men det er også lidt kedeligt, især fordi Hr. Sok ikke selv har nogen lektier, der skal laves. Hr. Sok får øje på en dreng, der står og skal til at male.

Kan du tegne hvad
elefanten mangler?

Kan du også tegne en fin elefant?

Hr. Sok går over til ham. "Er det en løve, du skal male?", spørger Hr. Sok nysgerrigt. "Nej, jeg ved det ikke endnu. Men jeg tror, jeg vil male mine mormor og morfar", siger drengen. Hr. Sok ved godt, at der er en grund til, at drengen er i klubben, fordi Tendai har fortalt ham, at HOPE bl.a. hjælper børn, hvis deres forældre er syge, eller hvis børnene bor hos deres bedsteforældre.

"Bor du hos din mormor og morfar?", spørger Hr. Sok – og bliver klar over, at han ikke en gang ved, hvad drengen hedder. "Mine forældre blev skilt, da jeg gik i børnehaveklasse. Så boede jeg hos min mor i nogle år, indtil hun blev syg og jeg mindste hende. Så nu bor jeg hos min mormor og morfar. Det har jeg gjort i 2 år nu.... Hov – jeg hedder for resten Chris" siger drengen (læs om Chris på side 36).

Hr. Sok skynder sig også at præsentere sig, og undskylder for sit meget direkte spørgsmål. Chris siger, at det skal Hr. Sok ikke tænke på. "Jeg savner min mor, det gør jeg. Men jeg er nødt til at være stærk. Jeg vil gerne blive en god leder en dag, så jeg kan passe på mormor og morfar og alle de børn, der ikke har det så let".

Hr. Sok fortæller, at han har været med Tendai i skole, og at det var svært at tie stille så længe. Hr. Sok peger over på Tendai og Angela og siger: "Men nu laver de lektier, og jeg vil ikke forstyrre dem".

"Jeg har lavet mine lektier", siger Chris. "Hvilken klasse går du i?", spørger Hr. Sok. "7. klasse", siger Chris. "Wauh", udbryder Hr. Sok. Det er det højeste klassetrin, han endnu har mødt nogen, der gik i. Hr. Sok synes, det er passende at bukke for Chris. "Wauh – 7. klasse, det er stort", siger Hr. Sok, mens han bukker. "Ja, jeg er også meget glad for at gå i skole", siger Chris og forsætter:

"Men det var faktisk lige før, jeg ikke kunne få lov at forsætte med at gå i skole. Mormor og morfar kan ikke arbejde så meget, så de kan ikke tjene så mange penge. Vi blev derfor enige om, at jeg ikke kunne fortsætte i 7. klasse". "Åh, hvad skete der så?", spørger Hr. Sok og gyser. Hr. Sok kan slet ikke forestille sig, at man ikke kan komme i skole. Tænk, hvis Silje ikke kunne komme i skole, hun er kun lige startet i børnehaveklasse!

"Jeg blev ked af det. Men jeg forstod godt, at det var svært for mormor og morfar. En dag fortalte jeg det til Petros, en af de voksne her i HOPE. Petros skrev til noget, der hedder Børnelinjen, der hjælper børn med den slags problemer. Børnelinjen fandt min far, og min far skal nu sørge for, at jeg blandt andet kan komme i skole".

"Godt du sagde det til Petros", siger Hr. Sok helt lettet. "Ja, det er det bedste, jeg nogensinde har gjort. Nu skal mormor og morfar og jeg ikke længere bekymre os om, om jeg kan komme i skole. Og hvis jeg alligevel bliver lidt bekymret, kan jeg altid snakke med Petros eller en af de andre voksne i HOPE om det", siger Chris.

Nu kommer Tendai over. Hun er færdig med at lave lektier. Angela er også færdig, så hun er gået hjem for at hjælpe sin søster med at vaske tøj og gøre rent.

På vej hjem fra lektieklubben spørger Hr. Sok: "Skal vi også i skole i morgen?"

"Selvfølgelig skal vi i skole i morgen. Vi går i skole fra mandag til fredag. Men man kan også gå ekstra i skole i weekenden", svarer Tendai. "Går I altid i skole til klokken 4 om eftermiddagen?", spørger Hr. Sok. "Nej," siger Tendai "Mandag til torsdag er der skole til klokken 4. Men fredag slutter vi klokken 1. Det er fredag i morgen".

"Så har du fri klokken 1?", spørger Hr. Sok.

"Ja – skal vi spørge bedstemor, om vi må tage ind til Harare efter skole i morgen, så kan du se, hvordan vores hovedstad ser ud?", spørger Tendai.

Det vil Hr. Sok godt, og heldigvis synes bedstemor også, det er en god idé.

8. Hr. Sok møder Meggie

Den næste dag glæder Hr. Sok sig også til, at de skal i skole – men Hr. Sok glæder sig endnu mere til, at de skal ind til Harare, hovedstaden i Zimbabwe. Det føles som om, at alle timerne snegler sig af sted. De varer uendelig lang tid.

Hr. Sok kommer til at tænke på Cynthia, der også synes, skolen kunne gå lidt for langsom. Mens Hr. Sok sidder og tænker, bliver klokken pludselig 13, og skoleklokken ringer. Hr. Sok hopper af bare iver. "Vi skal lige spise frokost først", griner Tendai over Hr. Soks hopperi. Det er ok, for Hr. Sok er faktisk blevet rimelig sulten af at vente på at få tiden til at gå hurtigere.

De sætter sig ved siden af en lille, spinkel pige og finder deres mad frem.

"Skal du ind til Harare i dag?", spørger Tendai pigen – og siger til Hr. Sok:

"Det er Meggie". "Ja, jeg skal mødes med min mor, hun sælger varer på markedet Kamunhu i dag" svarer Meggie (læs om Meggie på side 37).

Tendai spørger, om Meggie vil følges med dem ind til Harare. Det vil Meggie gerne, og de følges ad ned til bussen, da de er færdige med at spise.

Mens de går, tænker Hr. Sok, at det vil være godt at spørge Meggie om noget, men han ved ikke rigtigt hvad. "Hvad er jeres yndlingsdyr?", spørger Hr. Sok så.

"Et næsehorn", svarer Meggie, og Tendai siger, at hun ikke lige ved det. "Hmm", tænker Hr. Sok, det kom der ikke så meget snak ud af, og prøver med et nyt spørgsmål.

Denne gang vælger Hr. Sok et spørgsmål, Silje en gang har spurgt en ven om.

"Hvad tænker du på?", spørger Hr. Sok og kigger på Meggie.

"Jeg tænker på min far", svarer Meggie og finder et billede frem, hun har i lommen.

"Han ser flink ud", siger Hr. Sok. "Det var han også. Nogle gange synes jeg, det er rigtig uretfærdigt, at jeg har mistet min far. Så bliver jeg ked af det. Men så kigger jeg på et billede af ham og tænker på, at det er godt, jeg stadig har ham.

Han er bare lidt – sådan usynlig, kan man sige", siger Meggie og kigger over på Tendai, der nikker og kigger op på en enlig sky meget højt oppe på himlen.

Hr. Sok tænker på Tendais forældre, som måske kigger ned på dem oppe fra skyen. Hr. Sok vinker til skyen.

9. Mbare Musika markedet i Harare

Bussen kommer, og Tendai køber billetter. Hr. Sok skal lige til at spørge om noget mere, men – (prutte lyd) hov, Hr. Sok er kommet til at slå en ordentlig prut. Al den sadza har givet Hr. Sok alt for meget luft i maven. Hr. Sok bliver helt rød i hovedet, men da de to piger bare begynder at grine, begynder Hr. Sok også at grine. "Godt, vi skal af her", klukker Tendai af grin.

Da de er kommet ud af bussen, siger Tendai: "Du må nok hellere komme op på min skulder. Her er mange mennesker, og vi skulle jo nødtigt have, at du kommer til skade eller bliver væk".

Det synes Hr. Sok er en god idé, for han kan faktisk ikke se noget nede på jorden. Kun en masse fødder og ben - og en hund, der kommer løbende hen imod ham.

"Skynd dig" – hviner Hr. Sok. "Den hund ser mere sulten end glad ud", siger han lidt nervøst. Meggie når lige at samle Hr. Sok op, inden hunden når hen til dem. "Wushs" siger Meggie, mens hun fægter hunden væk med armen "Tak", sukker Hr. Sok lettet.

Meggie siger: "Det var så lidt. Skal vi gå hen til Mbare Musika?". "Hvad er Mbare Musika – er det noget med musik?", spørger Hr. Sok tilbage og vrikker med numsen ved tanken om musik". Både Tendai og Meggie kommer til at grine igen. "Det er det største landbrugsmarked i Harare, men de sælger også alt muligt andet", siger Meggie.

Mbare Musika markedet i Harare er KÆMPE stort. Hr. Sok tror ikke sine egne øjne. Ligegyldigt hvor han kigger hen, er der fyldt med mennesker og boderne bugner af forskellige spændende ting.

Et sted står der tomater stablet op i tårne, et andet sted er boden fyldt med mangoer, og så er der masser af grøntsager, Hr. Sok ikke kender navnene på. Andre steder er det krukker og figurer i træ, der sælges i boderne.

En gammel dame rækker Hr. Sok en chili og siger: "Smag, jeg sælger de bedste chillier i hele Zimbabwe". Hr. Sok skal lige til at spise chillien, men Tendai når lige at stoppe ham. "Er du gal – du kommer til at brøle som en løve, hvis du spiser den chili", siger hun. Igen begynder de to piger at grine. Hr. Sok bliver lidt sur over det – det var jo ikke til at vide, at det var en meget stærk chili. Damen sagde jo, at Hr. Sok skulle smage den.

Hr. Sok kigger væk fra de to fnisende piger og får øje på en dreng, der står ved en bod lige ved siden af. "Hej", siger Hr. Sok og vinker til ham. "Hej", siger drengen tilbage. "Hvad hedder du?", spørger Hr. Sok. "Jeg hedder Abel – du skal ikke tage dig af pigerne. Den gamle dame skal altid se, om hun kan få nogen til at smage på hendes chillier". "Tak", siger Hr. Sok og spørger, hvad Abel laver på markedet. "Jeg hjælper min mor med at sælge grøntsager. De her tomater har vi selv dyrket", siger Abel og peger. "Og de her majs har vi købt af nogle andre, og dem sælger vi videre", fortsætter han.

Hr. Sok synes, at grøntsagerne ser lækre ud og spørger: "Er det sjovt at arbejde på markedet?" "Nogle gange. Jeg vil gerne hjælpe mor med at tjene penge, men jeg kan bedre lide at lege", svarer Abel. Det kan Hr. Sok godt forstå og vil gerne sige noget klogt, men han ved ikke hvad, så han ender med at spørge, om Abel går i skole.

"Jo, jeg går i skole. Jeg tager med en kombi-bus ind til Harare efter skole og hjælper med boden. I weekenderne har jeg fri, så er jeg i HOPE-klubben, hvor jeg laver lektier og spiller forskellige spil med de andre. Vi spiller meget fodbold, jeg er målmand. Mor giver mig lidt lomme penge for at hjælpe på markedet, dem bruger jeg til at komme ind i China Town. China Town er lidt som et tivoli, med karruseller og gynger og sådan", fortæller Abel (læs om Abel på side 38).

Tendai og Meggie er endelig holdt op med at grine. "Hej Abel", siger Tendai og Meggie i munden på hinanden. "Hej", siger Abel. "Kender I hinanden fra skolen eller HOPE?", spørger Hr. Sok. "HOPE", siger Meggie. Nu kan Hr. Sok også godt se, at Abel har en anden skoleuniform på end pigernes. Abels uniform er grøn og hvid, så han går på en anden skole. Meggie siger, at klokken er blevet mange, og at hun skal gå nu, for hun skal mødes med sin mor. Tendai spørger, om de skal mødes i morgen. "Vil du også med Abel? ", spørger Tendai. Både Meggie og Abel vil gerne mødes om lørdagen. De står lidt og snakker om, hvad de skal lave.

"Vi kan tage ud til Kotwa", foreslår Abel. Hr. Sok ser undrende på ham, og Abel forklarer: "Kotwa er en landsby, der ligger langt fra Harare. Nok 3-4 timer i bus. Der er meget gode muligheder for, at du kan se en masse dyr".

Hr. Sok bliver helt vild af begejstring og springer rundt – han er lige ved at falde ned fra Tendais skulder. "Jeg skal se en løve! ", hujer Hr. Sok. Det ser ret sjovt ud, så nu begynder de alle fire at grine.

Da Hr. Sok er holdt lidt op med at grine, spørger han, om de kan invitere Cynthia, Angela og Chris med. Det synes de andre er en god idé, og de aftaler at mødes ved bussen til Kotwa næste morgen. Tendai og Hr. Sok skal sørge for, at de andre børn får besked.

10. På tur til Kotwa

Næste dag kører de afsted med bussen meget tidligt om morgenen.

Tendai og Hr. Sok har sørget for, at alle er mødt op, så nu er Meggie, Abel, Cynthia, Angela, Chris og Tendai – og selvfølgelig også Hr. Sok - klar til at tage af sted mod Kotwa.

Det er en lang bustur. Men det gør ikke noget, for der er meget at se på og børnene snakker. Lige nu er Cynthia i gang med at fortælle et af de eventyr, hendes moster plejer at fortælle. Det er om flodguden Nyamainyamai, der bor i Kariba-floden - Cynthia står næsten op på sædet, da hun fortæller om, hvor sur og vred flodguden blev, da Kariba-dæmningen blev bygget og skilte ham fra hans kone. Hr. Sok glemmer næsten helt at kigge ud af vinduet, så spændende er historien.

Da bussen endelig stopper i Kotwa, bliver de mødt af en lille dreng, der ser meget forventningsfuld ud.

"Hej", siger Hr. Sok. "Hej", svarer drengen og ser ud til at kigge efter nogle andre i bussen. Drengens ansigt lyser op. "Mor og far", råber han glad. Det ser ud til, at det er længe siden, de har set hinanden.

Hr. Sok får møvet sig forbi de andre passagerer og hen til familien. Han er nysgerrig efter at vide mere om drengen.

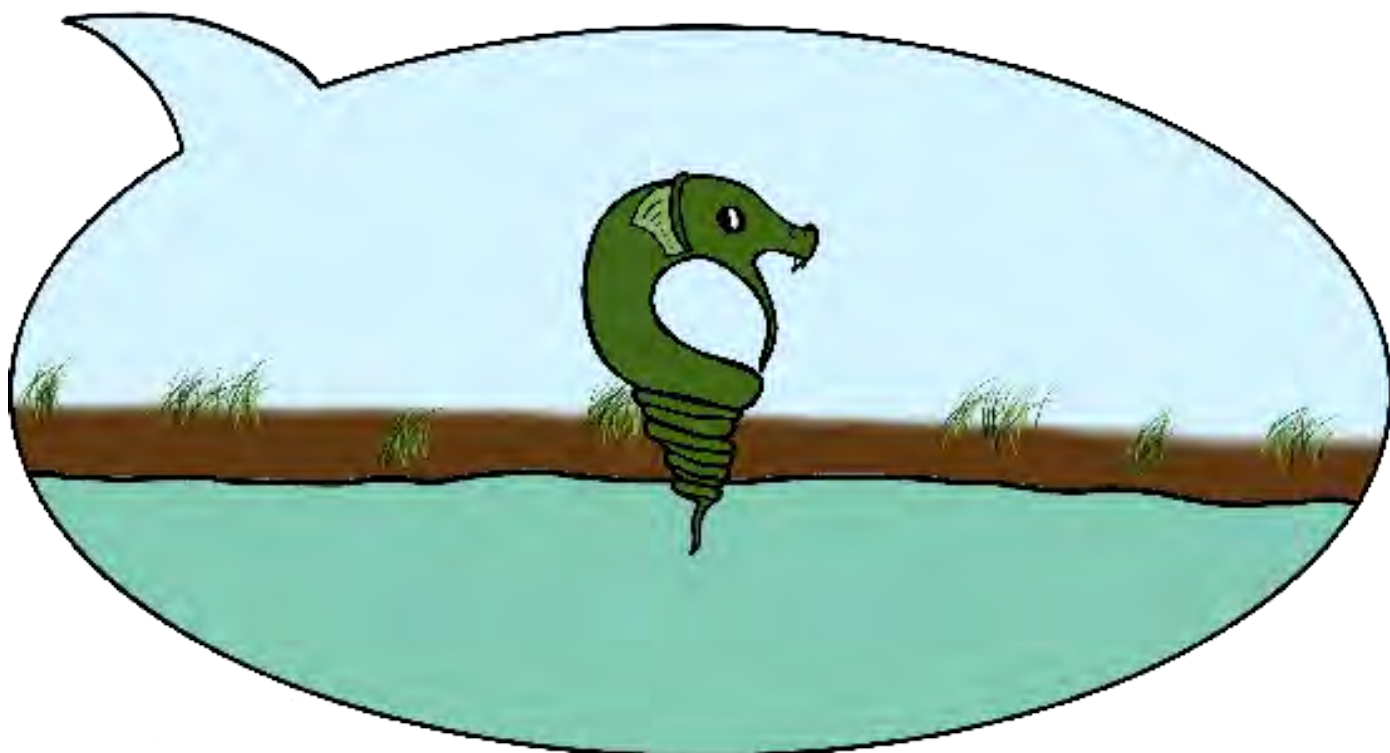
"Er det længe siden, du har set din mor og far?", spørger Hr. Sok. "Ja" – svarer drengen, der synes, det er lidt mærkeligt, at sokken bliver ved med at tale til ham. "Min mor og far sælger varer i Harare, men fordi der er så langt til Harare, kommer de kun hjem en gang i mellem. Derfor bor jeg sammen med mine bedsteforældre, min bror og min søster", siger drengen.

Nu kalder drengens forældre på ham. "Jonathan", kalder de. De er færdige med at få deres ting ud af bussen. Hr. Sok kan se, at Jonathan peger over mod ham og siger et eller andet, så giver hans far og mor ham et knus, og Jonathan løber tilbage til Hr. Sok.

"Skulle du ikke med hjem?", spørger Hr. Sok forundret. "Jeg spurgte, om jeg ikke måtte lege, mens de pakker ud og gør klar til at fejre, at de er kommet hjem – hvad hedder du egentlig?", spørger Jonathan. Hr. Sok bukker og siger: "Jeg hedder Hr. Sok".

Nu kommer Tendai og de andre børn over til dem.

"Vi troede, at du var blevet væk", siger Tendai. "Hov – undskyld" svarer Hr. Sok. Han har helt glemt, at han ikke fik sagt noget til Tendai om, at han gik. Hr. Sok skynder sig at præsentere Jonathan for de andre (læs om Jonathan på side 39).

Tendai spørger, om de skal finde et sted at spise deres frokost.

Det synes de alle sammen er en god idé, for de er blevet sultne af køreturen.

Jonathan siger, at han kender et godt sted, hvor der er skygge, og hvor man kan spille fodbold.

Jonathan fører an, og de andre følger med. Der er dejlig skygge under en gruppe træer med nogle sjove frugter på. Hr. Sok opdager, at det er mangoer ligesom ved HOPE-klubben.

Da Jonathan ikke har en madpakke, som de andre, sætter Hr. Sok sig ved siden af ham, så de kan dele. Hr. Sok kan alligevel ikke spise det hele selv og vil gerne vide noget mere om Jonathan.

"Går du i skole?", spørger han. "Ikke endnu, men jeg glæder mig meget til at komme i skole. Min bror har fortalt mig en helt masse om at være i skole. Hvad man lærer, og hvad for noget sport man dyrker. Min bror og søster lærer mig at tælle. Jeg kan allerede tælle til 10", siger Jonathan stolt.

Hr. Sok kan godt forstå, at Jonathan er stolt, for han kan selv kun tælle til 3 og kommer kun med i skole, når Silje vælger at have Hr. Sok på foden.

"Hvor gammel skal man være i Zimbabwe for at gå i skole?", spørger Hr. Sok. "Man skal være 6 år. Jeg er 5 år. Min bedstemor har fortalt mig, at jeg skal starte i skole, når mine forældre er færdige med at sælge deres varer i Harare", svarer Jonathan.

Hr. Sok prøver at regne ud, hvornår Jonathan så begynder i skole, men opgiver og spørger i stedet:

"Hvad laver du så om dagen?". "Jeg leger med ståltrådsbiler. Jeg laver dem selv. Nu skal du se", siger Jonathan og hiver en flot sort bil op af lommen.

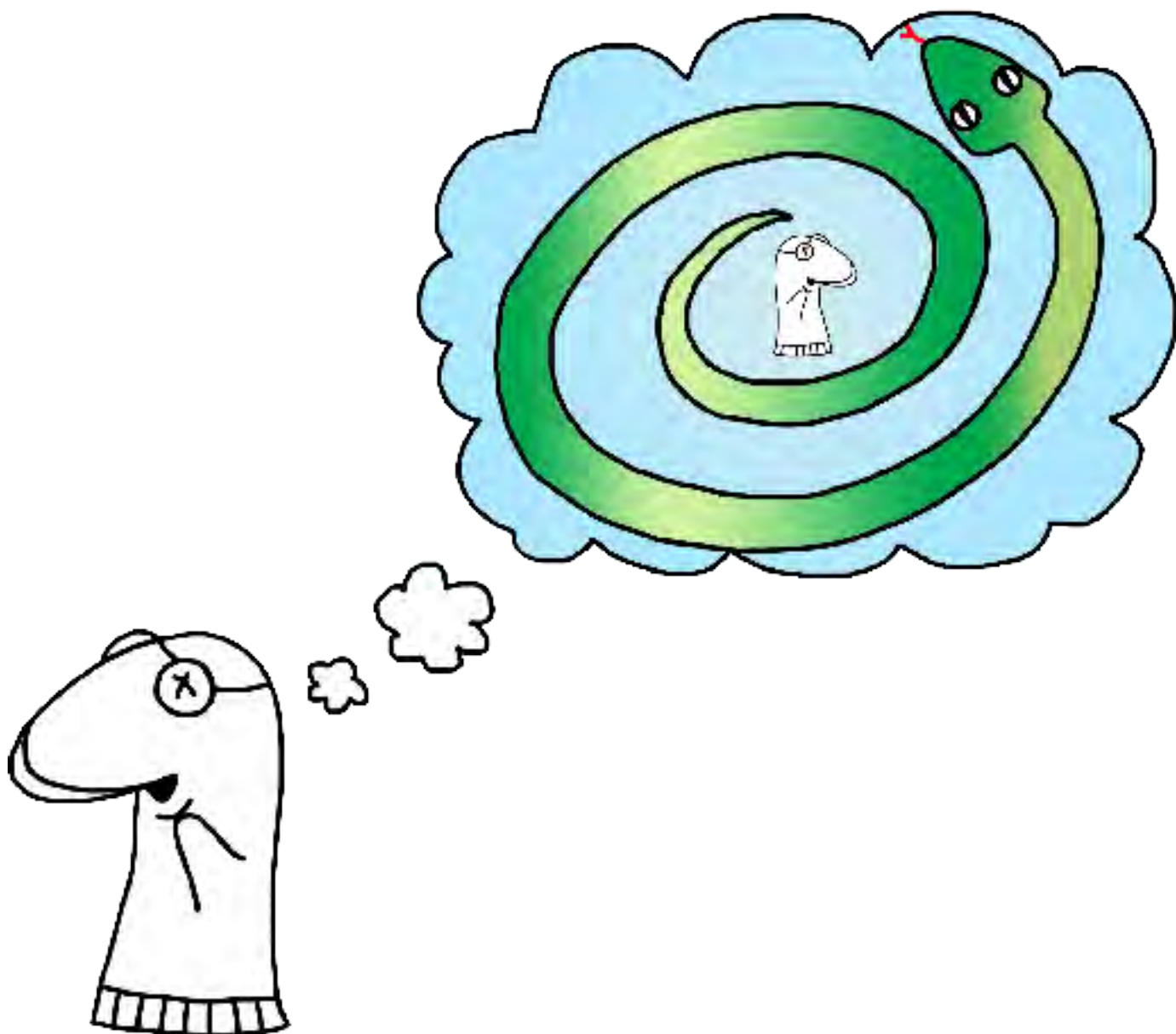
Hr. Sok synes, det er en meget sej bil. Jonathan rækker Hr. Sok bilen og fortsætter "Og når min storebror kommer hjem, går vi op i bjergene for at hente vores kør hjem. Vi skal sikre os, at vi har alle vores kør med, fordi det er farligt for dem at være i bjergene, når det er mørkt. Så kan de blive spist af leoparder eller hyæner, som bor i bjergene". Hr. Sok gyser ved tanken om leoparder og hyæner.

"Er du aldrig bange for de vilde dyr?" spørger han. "Nejhejda", siger Jonathan og retter sig op for at vise, hvor modig han er.

"Jeg er vant til at gå på jagt sammen med min bedste ven og min bror. Og desuden er rovdirene mest aktive, når det er mørkt.

Jeg har engang fanget en slange. Den var så stor", siger Jonathan og rækker armene helt ud.

Hr. Sok sidder og forestiller sig slangen, da de andre børn begynder at snakke om at spille fodbold. Abel siger, at han synes, de er lidt for få til at spille. "Hvis der er fire på det ene hold, er der kun tre på det andet", siger Abel. Hr. Sok ville ønske, Silje var der, for så var der i det mindste fire på hvert hold.

11. Hr. Sok og Silje spiller fodbold

Pludselig råber Tendai: "Se, er det ikke Silje?".

Hr. Sok kan ikke tro sine egne øjne. Det er Silje, men hvordan mon hun er kommet her? Har hun også været en tur i vaskemaskinen? Men Hr. Sok når ikke at tænke mere over det, for nu løber alle børnene over mod Silje.

Det virker, som om de har kendt hinanden altid. De er allerede ved at fortælle Silje, at de skulle til at spille fodbold, men at de mangler nogen at spille med.

"Det er ikke noget problem", siger Silje. "Siden det er min drøm, så drømmer jeg da bare, at vi har nogen at spille mod – hov, hej Hr. Sok", siger Silje. "Jeg så dig slet ikke – hvem synes du, at vi skal spille mod?", spørger hun. Hr. Sok vil gerne spille mod nogen løver, men det synes Silje bliver for fjollet. I stedet kommer et par af de voksne fra HOPE. Nu er der nok til, at de kan være 8 på hvert hold, og Hr. Sok kan være dommer.

De to hold stiller op. Det ene hold i rødt og det andet hold i grønt.

Det er Siljes og Tendais hold, der er grønt.

"Er I klar – lad kampen begynde", råber Dommer Sok og pifter i fløjten.

Abel er klar på målet. Cynthia får sparket bolden op til Silje, der står lige foran målet.

"Skyyyd!", råber de alle sammen og Silje sparker bolden lige mod målet...

"Jaaaaah", råber Silje. "Silje, Silje – Du skal op", mor vækker Silje.

"Drømte du?" spørger mor. "Du råbte, som om du var ude og spille fodbold?".

"Ja – jeg var lige ved at score. Jeg var i Zimbabwe og spillede fodbold sammen med Tendai og de andre børn fra HOPE. Vores hold vandt. Eller jeg tror, vi ville vinde", siger Silje, mens hun skynder sig ud af sengen – hun finder sin enlige yndlings sok og putter den i skoletasken, mens hun hvisker: "Hr. Sok, du skal med i skole i dag".

"Mor, skynd dig at lave min sadza – jeg mener havregrød - jeg skal skynde mig i skole". Silje sluger sin havregrød, hun glæder sig til at komme hen i skolen og fortælle Maria og Viktor om, hvordan Hr. Sok var i Zimbabwe og resten af sin drøm.

Vil du være med til at fortælle Maria og Viktor om, hvordan det er at være barn i Zimbabwe?

Her i bogen finder du små historier, du kan spille med Hr. Sok. Du kan også lege, at det er dig, der har været i Zimbabwe – hvad vil du fortælle din bedste ven om turen?

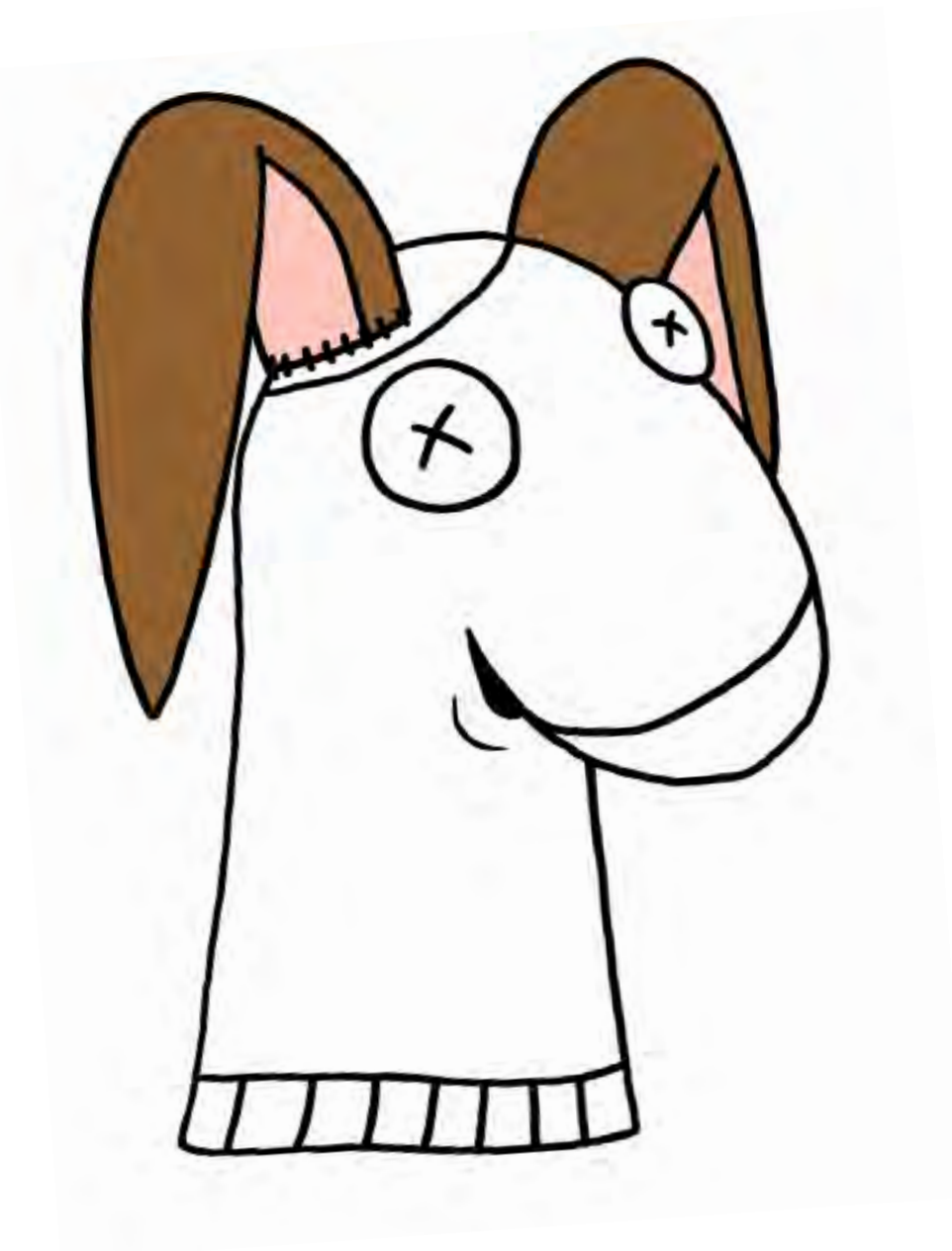

12. Lær om børnene fra Zimbabwe

Her på de næste 7 sider, kan du møde de 7 zimbabweanske børn fra historien. Du kan sammen med din Hr. Sok lave interviews med børnene, så du lærer dem lidt bedre at kende.

Du kan også lege, at det er dig, der snakker med børnene – hvad vil du snakke med dem om? Og hvad tror du, de svarer?

På side 40 kan du fortælle om dig selv og din familie.

Tendai Date

Alder: 12 år

Søskende: Ingen søskende

Skole: 5 klasse

Jeg bor hos min bedstemor.

Min skoleuniform er blå.

Hr. Sok: Hvad laver du, når du har fri fra skole?

Tendai: Nogle gange leger jeg og spiller spil henne i HOPE klubben eller hjælper min bedstemor med at hente vand. Hvad laver du?

Hr. Sok: Silje og jeg leger alt muligt. Nogle gange gynger vi. Hvad leger du?

Tendai: Jeg leger også alt muligt. Jeg sjipper eller syr dukker.

Hr. Sok: Hvilke dukker har du?

Tendai: Jeg har selv syet mine dukker. Min yndlingsdukke hedder Mary. Hvad er dit yndlingslegetøj?

Hr. Sok: Mit yndlingslegetøj er et sjippetov, der er grønt. Hvad kan du ellers sy?

Tendai: Jeg kan sy mit eget tøj, kan Silje også det?

Hr. Sok: Nej, Siljes mor og far køber hendes tøj.

Cynthia Sainet

Alder: 5 år

Yndlingsfarve: Gul

Yndlingssport: Pigefodbold

Skole: 0-klasse

Søskende: Ingen søskende

Drømmer om: At blive læge

Jeg bor i Mabvuku sammen med min mor. Det tager mig 5 minutter at gå til skole. Skolebygningen er æblegrøn og min skoleuniform er turkis og blå. Jeg kan bedst lide at lære om gud.

Mandag til torsdag går jeg i skole fra kl. 8 til kl. 16, fredag har jeg fri kl. 13.

Hr Sok: Hvad kan du bedst lide at lave?

Cynthia: Jeg kan bedst lide at lege. Hvad kan du bedst lide at lave?

Hr. Sok: Jeg kan godt lide at gå til spejder med Silje. Hvad er din yndlingsleg?

Cynthia: Min yndlingsleg er gemme. Jeg leger tit gemme hende i HOPE klubben

Hr Sok: Er du tit i HOPE klubben?

Cynthia: Kun når min mor skal hen i syklubben.

Hr Sok: Hvad laver du, når du ikke er i HOPE klubben?

Cynthia: I weekenderne er jeg tit på besøg hos min moster, der bor på en gård tæt på hvor jeg bor.

Hr Sok: Hvad laver du hos din moster?

Cynthia: Jeg lytter til min moster, når hun fortæller mig folkeeventyr. Hvad laver du i weekenderne?

Hr Sok: Alt muligt. Silje leger med sine venner. Nogle gange er vi i biografen.

Angela Mokothe

Alder: 10 år

Yndlingspil: Netbold

Yndlingsfarver: Rød og hvid

Yndlingsdyr: Elefant

Søskende: En storesøster på 22 år

Drømmer om: At blive sygeplejerske

Jeg bor i Mabvuku sammen med min storesøster og min bedstemor. Jeg bor tæt på skolen, men følges tit med nogle af mine venner. De bor længere væk, så det tager lidt længere tid at komme i skole. Min skoleuniform er grøn.

Mandag til torsdag går jeg i skole fra kl. 8 til kl. 16, fredag går jeg i skole til kl. 13. Vi har te-pause kl. 10 til kl. 10.30 og kl. 13-14 har vi frokostpause. Onsdag fra kl. 14.30 til kl. 16 har vi gymnastik. Om vinteren er det koldt at gå til skolen om morgenen.

Hr. Sok: Hvad hedder din bedste ven?

Angela: Min bedste ven hedder Mary. Hvad hedder din?

Hr. Sok: Siljes bedste venner hedder Maria og Viktor. Hvad laver du sammen med din bedste ven?

Angela: Alt muligt. Vi er i HOPE klubben sammen. Vi tegner, leger og spiller teater. Hvad laver du med din bedste ven?

Hr. Sok: Vi laver også alt muligt. Gynger, leger og spiller musik. Går du i samme klasse som Mary?

Angela: Ja vi går i samme klasse. Går du i samme klasse som Maria og Viktor?

Hr. Sok: Silje går i klasse med Viktor. Maria går i en anden klasse.

Angela: Hvad kan du bedst lide at have i skolen?

Hr. Sok: Jeg kan bedst lide at have gymnastik. Hvad kan du bedst lide?

Angela: Jeg kan bedst lide at lære om naturen, men jeg kan også godt lide at lære om, hvordan andre mennesker lever.

Chris Mutendi

Alder: 12 år

Skole: 7 klasse

Søskende: Ingen søskende

Jeg bor i Mabvuku sammen med mine bedsteforældre. Mine forældre blev skilt, da jeg gik i børnehaveklasse. Først boede jeg sammen min mor. Men min mor blev meget syg og døde, så jeg flyttede hen til mine bedsteforældre. Jeg bor 1 km fra skolen, min skoleuniform er bordeaux/mørkerød.

Jeg går i skole fra kl .8 til kl. 14 hver dag.

Hr. Sok: Hvor bor du?

Chris: Jeg bor sammen med min bedstemor og bedstefar. Hvor bor du?

Hr. Sok: Jeg bor sammen med Silje og hendes mor, far og storebror. Hvordan ser dit hus ud?

Chris: Det er et lille hus. Der er træer omkring det og bag huset er der en have. Hvordan ser dit hus ud?

Hr. Sok: Det er et stort hus, det er rødt. Der er også en have. Silje og jeg har vores eget værelse. Hvad laver du, når du er hjemme?

Chris: Jeg hjælper bedstemor og bedstefar med at lave ting i huset.

Hr. Sok: Hvad hjælper du med

Chris: Jeg hjælper med at hente vand og lave mad. Hvad hjælper du med til derhjemme?

Hr. Sok: Silje dækker bord. Hvordan bor du?

Chris: Jeg bor i et lysebrunt hus? Hvordan ser dit hus ud?

Hr. Sok: Siljes hus er gult.

Meggie Phiri

Alder: 13 år

Yndlingsfarve: Grå

Yndlingsdyr: Næsehorn

Yndlingsport: Fodbold

Skole: 6 klasse

Livret: Æg og brød

Drømmer om: At blive rask
og at blive lærer.

Jeg bor i Mabvuku sammen med min mor. Min skoleuniform er grøn. Jeg har en hjerte-
fejl, så jeg træner og holder mig sund for at passe på mig selv.

Hr. Sok: Hvordan kommer du i skole?

Meggie: Jeg går i skole. Hvordan kommer du i skole?

Hr. Sok: Silje og jeg bliver kørt af Siljes mor. Hvornår starter din skole?

Meggie: Jeg går i skole fra kl. 7.30 til kl. 13.

Hr. Sok: Går alle børn i Zimbabwe i skole fra kl. 7.30 til kl.13?

Meggie: Nej det er forskelligt. Hvordan er det i Danmark?

Hr. Sok: Det er også forskelligt. Jeg tror Silje og jeg går i skole fra kl. 8 til 13.

Meggie: Hvilke fag har du i skolen?

Hr. Sok: Matematik, dansk, gymnastik og kristendom. Hvilke fag har du?

Meggie: Shona, matematik, engelsk, gymnastik og samfundsfag. Har du et yndlings-
fag?

Hr. Sok: Jeg kan godt lide gymnastik. Hvad med dig?

Meggie: Jeg har ikke et yndlingsfag, men jeg kan ikke så godt lide håndarbejde.

Hr. Sok: Hvad vil du være, når du bliver stor?

Meggie: Jeg vil gerne være lærer. Hvad vil du gerne være?

Hr. Sok: Det ved jeg ikke rigtigt.

Abel Mateta

Alder: 8 år

Skole: 2. klasse

Livret: Covo(en kål) og ærter med køderstatning lavet af soja og grøntsager med Sadza

Yndlingsfarve: Blå

Yndlingsdyr: Zebra

Yndlingssport: Fodbold

Søskende: En bror og en søster

Drømmer om: At blive læge

Jeg bor i Tafara sammen med min mor og mine søskende. Jeg har 20 minutter til skole. Min skole er æble grøn og min skoleuniform er grøn og hvid. Jeg kan bedst lide at lære om computere og jeg kan ikke så godt lide at høre krigshistorier.

Hr. Sok: Hvad laver du, når du har fri fra skole?

Abel: Jeg hjælper min mor på markedet i Harare. Hvad laver du?

Hr Sok: Jeg er sammen med Silje i skolens fritidsordning og med hende til spejder.

Hvad hjælper du med til på markedet?

Abel: Jeg hjælper med at sælge grøntsager og lægge grøntsager pænt op i boden. Hvad laver man i en fritidsordning.

Hr Sok: Man leger med de andre børn og kan få hjælp til sine lektier. Er du altid med på markedet, når du har fri?

Abel: Nej, i weekenderne er jeg i HOPE klubben eller i China Town.

Hr Sok: Hvad laver du i HOPE klubben?

Abel: Jeg spiller fodbold, spiller spil, leger eller laver lektier. Laver du lektier i fritidsordningen?

Hr Sok: Nej, Silje laver lektier hjemme. Hvad kan du bedst lide at lave?

Abel: At spille fodbold. Jeg er målmand. Jeg kan også lide, at være i China Town.

Hr Sok: Hvad er China Town?

Abel: Det er lidt som et tivoli. Har du et China Town i din by? Hr. Sok: Nej, det er der ikke i København. Men der er et Tivoli.

Jonathan Mkosi

Alder: 5 år

Yndlingsfarver: Rød og sort

Yndlingsdyr: Hund

Livret: Tørrede grøntsager og sorghum sadza (en grød der minder om hirsegrød, der koges, så den bliver fast)

Søskende: Storebror og storesøster

Jeg bor i Kotwa sammen med mine forældre, søskende og bedsteforældre. Mine forældre arbejder i Harare og er kun hjemme et par gange om året. Jeg skal begynde i skole, når mine forældre har solgt alle deres varer i Harare.

Hr. Sok: Hvad hedder din bedste ven?

Jonathan: Min bedste ven han hedder Tendai (Tendai er både et pige- og et drenge- navn i Zimbabwe).

Hr. Sok: Hvor bor du?

Jonathan: Jeg bor i en landsby der hedder Kotwa. Hvor bor du?

Hr. Sok: Silje og jeg bor i Roskilde. Hvad laver du om dagen?

Jonathan: Jeg leger med min bedste ven, han hedder Tendai. Hvad laver du?

Hr. Sok: Silje og jeg går i fritidsklub og til spejder sammen. Hvad leger I?

Jonathan: Vi leger med ståltrådsbiler. Jeg laver selv mine biler. Laver du og Silje også selv jeres legetøj?

Hr. Sok: Nej, Silje plejer at få det af sine forældre, men vi bygger nogle gange en hule i skoven.

13. Tendais mini-ordbog

Dansk – Shona

Hej – Hevoi

Godaften - Maswera sei

Godnat – Urare zvakanaka

Tak – Maita basa

Undskyld – Pamusoro

Pige – Musikana

Dreng – Mukomana

Mor – Mai

Far – Baba

Bedstemor – Mbuya

Skole – Chikoro

Hvad hedder du? - Unonzi ani?

Jeg hedder... - Ndinonzi...

14. Få alle verdens børn med i skole

Alle børn har ret til at gå i skole, det står i en erklæring der hedder børnekonventionen. I børnekonventionen står der alle de rettigheder, som børn har. Hver rettighed har sit eget nummer, der bliver kaldt en artikel.

Artikel 28 i børnekonventionen siger, at alle børn har ret til at gå skole og få en uddannelse. Det betyder, at det skal være gratis at gå i skole.

I Danmark betaler ens mor og far skat, som blandt andet bliver brugt til at betale for at alle kan komme i skole. Derfor kan alle børn i Danmark gå i skole. I Zimbabwe er det lidt anderledes. Der er skolen også gratis, men man skal hvert år betale nogle afgifter og have en skoleuniform for at man kan få lov at gå i skole. Det er ikke alle familier i Zimbabwe, der har penge nok til at sende deres børn i skole, derfor er det ikke alle børn i Zimbabwe, der går i skole.

I 2000 skrev verden under på 8 mål. De 8 mål skal give mennesker i udviklingslande et bedre liv og flere muligheder. Målene skal nås inden 2015, derfor hedder de 8 mål FNs 2015 mål. Et af målene handler om, at alle børn skal gå i skole.

I HOPE projekterne hjælper de børn, der har mistet en eller begge forældre, ved at hjælpe med at betale deres skoleafgifter, skoleuniformer og bøger. De hjælper også børn, hvis forældrene er syge og derfor har svært ved at arbejde nok til at kunne betale for at deres børn går i skole.

I Zimbabwe kan ca. 90 % af alle unge læse og skrive og næsten 84 % af alle børn starter i grundskole. Desværre er det kun 62 % af børnene, der gennemfører deres grundskole som er 1-7 klasse.

Nu er det 2015. Allerede nu er rigtig mange børn kommet i skole, hele 90% af alle børn starter i børnehaveklasse og ligeså mange piger som drenge starter i skole.

Men desværre er det stadig ikke alle børn, der kan komme i skole. Skal vi nå målet inden 2015, er der meget der skal gøres.

Vi skal have de sidste 10 % af børnene med i skole, og vi skal sikre at alle børn gennemfører deres skolegang. Og så er det vigtigt, at alle børnene får lært en masse i skolen, som de kan bruge i deres hverdag.

Hvis du vil lære mere om målene, kan du kigge på denne hjemmeside: www.2015.dk
Du kan også læse mere om de nye verdensmål, som skal vedtages i september 2015 på flg. hjemmeside: www.verdensbedstenyheder.dk

15. Du kan se de 8 2015 mål her:

MÅL 1: Halvere ekstrem fattigdom og sult

MÅL 2: Opnå grundskoleuddannelse til alle

MÅL 3: Øge ligestillingen mellem mænd og kvinder og styrke kvinders rettigheder

MÅL 4: Mindske børnedødeligheden med to tredjedele

MÅL 5: Mindske mødredødeligheden med tre fjerdedele

MÅL 6: Bekæmpe HIV/AIDS, malaria og andre sygdomme

MÅL 7: Sikre udviklingen af et bæredygtigt miljø

MÅL 8: Øge samarbejdet om bistand, handel og gældseftergivelse

2015
European Year
for Development

I september 2015 vedtager FN de nye Verdens mål, som skal gælde frem til 2030. Forhåbentlig vil de nye mål medvirke til en Verden uden fattigdom

16. Genbrug hjælper mennesker

Ved du hvad genbrug er?

Genbrug er, når noget du ikke længere bruger, bliver brugt af andre. Måske har du en trøje, som du er blevet for stor til. Måske passer den til din lillebror eller din ven. Så kan en af dem få din trøje og bruge den igen.

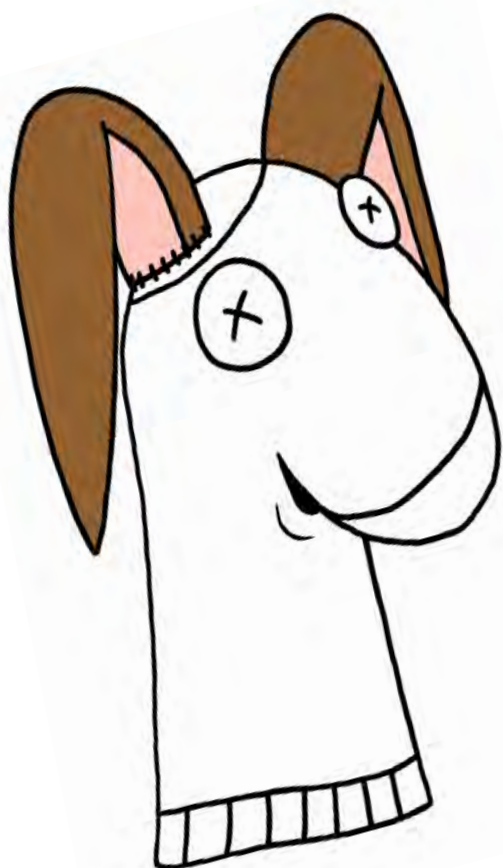
Det er genbrug

Der skal bruges en masse ting for at lave en ny trøje. Der skal bruges bomuld. For at skaffe bomuld nok til en trøje skal man bruge 4.000 liter vand, man skal bruge en masse energi og man skal bruge farve.

Når du genbruger en trøje, behøver man ikke lave en ny trøje. Så sparer du bomuld, vandet, energien og farven.

At spare på vandet og energien er at passe godt på jorden.

Derfor er det godt at genbruge

Så meget fylder 4000l.
vand.

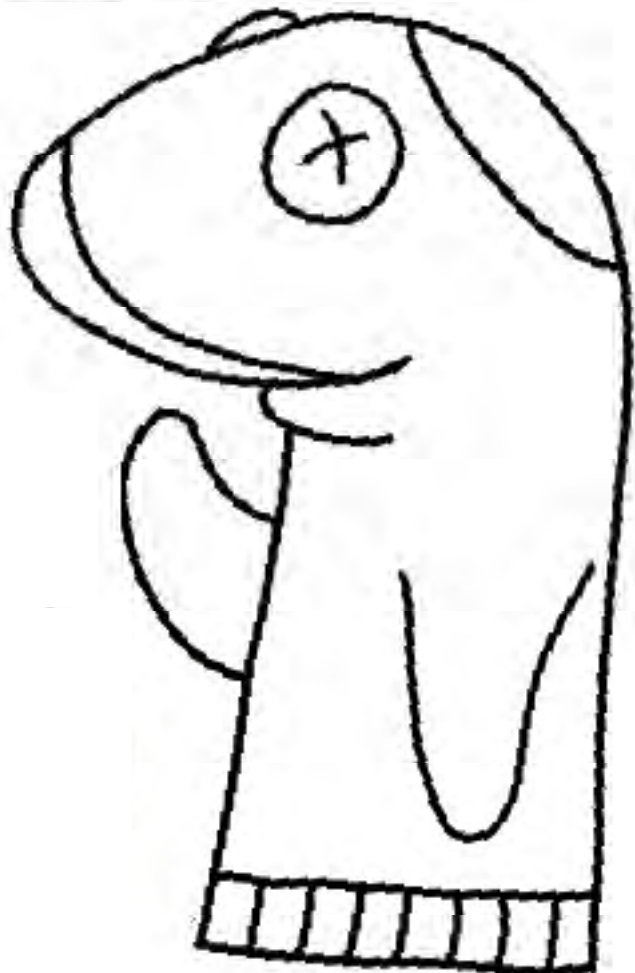
Genbrug hjælper også mennesker

Når du giver dit brugte tøj til en genbrugsbutik eller lægger det i en tøjcontainer, er du med til at hjælpe andre mennesker.

Tøjet bliver solgt, enten i genbrugsbutikken eller i en tøjbutik i et andet land. Nogle af pengene fra tøjsalget bliver brugt til at hjælpe andre mennesker.

For eksempel bliver HOPE i Zimbabwe, hvor Tendai bor, støttet med penge fra salg af brugt tøj, som er indsamlet af UFF-Humana.

Når du afleverer tøj eller sko eller håndklæder eller tæpper til vores indsamling, er du altså med til at hjælpe mennesker andre steder i Verden.

**Tillæg til emnet : Børn i Danmark lærer om børn i Zimbabwe.
Spørgsmål til bogen, når den er blevet læst op**

- Hvad handler historien om og hvem er med i den?
- Hvad spiser børnene til morgenmad?
- Hvem bor Tendai sammen med og hvad laver hun derhjemme?
- Hvad vil du gerne lave, hvis du får mulighed for at besøge Tendai?
- Hvis Tendai besøger dig en dag, hvad vil du så vise hende?
- Hvordan kommer børnene i skole og hvad for noget tøj har de på?
- Hvad vil Gynthia gerne være, når hun bliver stor?
- Hvad vil du gerne være, når du bliver stor?
- Hvad er HOPE og hvad kan børnene lave i HOPE klubben?
- Hvem bliver hjulpet af HOPE og hvordan hjælper HOPE mennesker?
- Hvad laver Meggies mor?
- Har børnene i Zimbabwe brug for penge og hvad har du brug for penge til?
- Hvad laver børnene i Harare og hvad kan de se i Kotwa?
- Hvem er Jonathan og hvem bor han sammen med?
- Hvad husker du bedst fra Hr. Soks rejse til Zimbabwe?
- **Spørgsmål lotteri:** Spørgsmålene kan også skrives ned på nogle sedler som lægges i en pose. Børnene trækker så på skift et spørgsmål, som de skal svare på. Kan de ikke svare på spørgsmålet, kan det evt. gives videre til en anden elev. Spørgsmål lotteriet kan også laves i mindre grupper, hvis der er voksne til at læse spørgsmålene op.
- **Kort om Zimbabwe samt forskelle og ligheder med Danmark.**
Hovedstad: Harare, der også er landets største by
(der bor ca. 1.606.000)
Befolkningstal: 13.724.000 (WHO 2012).

Det officielle sprog er engelsk, men der tales mere end 16 sprog i landet. De mest brugte sprog er Shona og Ndebele.

Geografi og natur

Zimbabwe har ingen kystlinje, men grænses op af landene – Sydafrika (i syd) Botswana (i sydvest), Zambia (i nordvest) og Mozambique (i øst). Der går to store floder gennem Zimbabwe, Limpopo og Zambezi. Ved Zambezi floden ligger Victoria Vandfaldet, der er det største vandfald i Zimbabwe.

Nationaldyret i Zimbabwe er en sabel antilope og nationalfuglen er en afrikansk havørn, hvor det danske nationaldyr er det røde egern og nationalfuglen er en knopsvane. I Zimbabwe lever der mange vilde dyr, alt fra giraffer, næsehorn, elefanter og aber til løver, leoparder og hyæner. Leoparder, bøfler, løver, næsehorn og elefanter kaldes samlet for "The Big Five".

Skolen i Zimbabwe.

Skolealderen i Zimbabwe er ens med den danske, man begynder i skole, når man er 6 år. Nogle starter dog ligesom i Danmark enten før (5 års alderen) og andre senere (7 års alderen)

Skolen er i princippet gratis i Zimbabwe, systemet ligner det danske ved at folk betaler skat og dermed også betaler for, at de offentlige skoler er gratis at gå i. Desværre er der blevet indført, at der skal betales to årlige udgifter, en studieafgift og en udviklingsafgift. Studieudgiften har altid været lav, mens udviklingsafgiften er steget. Desuden skal eleverne også have skoleuniform for at kunne gå i skole. Dette har betydet, at ikke alle forældre har råd til at sende deres børn i skole.

Hvad HIV/AIDS er :

HIV er en virus – når virussen har angrebet ens krop, kan den blive til AIDS. AIDS er en sygdom, der gør ens krop svag, så den ikke kan stå imod mange forskellige sygdomme. Hvis man har AIDS, bliver man meget syg af sygdomme, som mennesker uden AIDS kun bliver lidt syge af. Nogle mennesker med AIDS bliver så syge, at de dør af sygdommen. Hvis man spiser medicin vil ens krop kæmpe mod HIV-virussen, så man ikke bliver syg af den. Mange af de mennesker som spiser medicin, kan arbejde og have et godt og langt liv. I Zimbabwe gør man meget for at slippe af med HIV-virussen. I år 2000 var ca. 32,1 % af befolkningen HIV positive, dvs. ca hver 3. menneske. I 2013 var tallet faldet til 13,7%, dvs. ca hver 7. menneske.

Projektleder for HOPE i Harare, Zimbabwe, Majecha Stalline Ruzvidzo, fortæller Primrose, i midten, og Tanatswa, med baby, om hvordan HIV smitte fra mor til barn undgås.

HOPE i Zimbabwe opfordrer alle kvinder til at komme til den nærmeste sundhedsklinik, for at blive undersøgt, når de er 3 måneder henne i graviditeten.

På kliniken bliver der taget blodprøver, som testes for HIV. Hvis den kommende mor er HIV-positiv er proceduren: regelmæssig kontrol og oplysning under graviditeten, fødsel på hospital, kontrol af barnet, amning i mindst 6 måneder og medicin til mor og barn. Moderen får medicin fra 3. måned og barnet får medicin i de første 6 uger efter fødslen. På denne måde får de fleste HIV positive forældre raske børn uden HIV.

Har du mødt Silje?

Silje har en sok, der bliver spist af vaskemaskinen.

Om aftenen, mens Silje drømmer, rejser sokken til Zimbabwe.

Her møder sokken Tendai, der syr øjne på sokken og den bliver til Hr. Sok.

Sammen møder Hr. Sok og Tendai 6 andre zimbabweanske børn og Hr. Sok hører om børnenes hverdag. Børnene fortæller om, hvordan det er at gå i skole, hvordan deres hverdag ser ud og om deres familier.

Gennem 7 små interviews med de zimbabweanske børn, får du mulighed for at lege med og lære mere om, hvad det vil sige at være barn i Zimbabwe.

